Dosarul nr. 5r-80/2023
nr. elect. 4-23106248-38-5r-24072023

H O T Ă R Â R E
în numele legii

12 decembrie 2023 mun. Orhei
Instanța de judecată a Judecătoriei Orhei (sediul Central)
Având în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Ecaterina Buzu
Grefier Rodica Popov, Elena Șalin
cu participarea:
Agentului constatator Bucur Stanislav
Victimei Constantin Morari
Petiționarei Cazacu Mariana
Avocatului petiționarei Valeriu Covaș

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de către **Cazacu Mariana,** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 26 iunie 2023, întocmit în privința sa art. 70 alin. (1) din Codul contravențional la RM și deciziei de sancționare din aceiași dată,

C O N S T A T Ă:

La 20 iulie 2023, Cazacu Mariana, a depus contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 26 iunie 2023și a deciziei de sancționare din aceiași dată, în privința sa, în temeiul art. 70 alin. (1) din Codul contravențional la RM.

În contestație se menționează că, agentul constatator, Bucur Stanislav, i-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional al RM, fiind acuzat în aceia că la 26 iunie 2023, la domiciliu a răspândit cu bună știință informații mincinoase care a defăimat onoarea lui Moraru Constantin

Nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și cu decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale, le consideră ilegale, neîntemeiate și necesare de a fi anulate, deoarece dânsul nu a scornit vorbe despre cineva defăimătoare, inclusiv în adresa lui Moraru Constantin, dânsa a avut conflict cu Mîțu Tamara, care a spus niște minciuni lui Moraru Constantin, iar ca urmare ultimul a întâlnit-o pe drum și i-a spusă că se va răfui cu ea.

În ședința de judecată, fiind audiată **petiționara, Cazacu Mariana,** a declarat că, era la domiciliul concubinului, Ștefan Mihu din sat. Podgoreni, r-nul Orhei. Era copilul ei de 8 ani pe nume Cazacu Dumitrița, și i-a spus că Mihu Tamara, fosta soție a concubinului, Ștefan Mihu îi aruncă florile din jardiniere ce erau pe o bordură. Mihu Tamara a lovit o ea nu i-a reproșat nimic, a depus plângere pe cazul dat. Mihu Tamara ulterior a spus nu știe ce lui Moraru Constantin. Rudei este numele ei până la căsătorie, conform actelor este Cazacu Mariana.

Cunoștea că a intrat în o gospodărie care încă nu este partajată, ea stătea în partea de casă care i s-a spus că aparținea lui Mihu Ștefan. Mihu Tamara a venit în stare de ebrietate și a lovit-o, în urma loviturilor și-a pierdut cunoștința.

Copilul mai mic are un an și 5 luni, fiind copilul comun al ei și a concubinului, Mihu Ștefan. Cearta cu Mihu Tamara a avut loc în gospodărie, el nu a jignit-o pe Mihu Tamara, nu a spus că a fost în relații cu Moraru Constantin, nici nu cunoștea persoana dată.

El nu a văzut ca Mihu Tamara să mai venit cu cineva. Are copil mic, a avut probleme de sănătate, nu s-a putut deplasa și a chemat ambulanța.

Ambulanța a chemat-o în ziua când a bătut-o Mihu Tamara, și ulterior, cheamă salvarea practic în fiecare zi salvarea din sat. Chiperceni, r-nul Orhei.

Victima, **Moraru Constantin,** fiind audiat în ședința de judecată a declarat că până la caz pe Cazacu Mariana o cunoaște, sunt săteni de un an.

La sfârșitul lunii iunie 2023, Mihu Tamara a mers la domiciliul ei sat. Podgoreni, r-nul Orhei, să facă ordine, în domiciliul dat era petiționara care s-a luat la ceartă cu Mihu Tamara. Cazacu Mariana a început să-i spună ceva cuvinte despre el, precum că ar fi în relații cu Mihu Tamara. Mihu Tamara i-a relatat cele ce a zis petiționara despre el. Cearta între petiționară și Mihu Tamara a fost auzită și de alte persoane care erau vecini, deoarece cearta a avut loc în curte. Cearta a fost auzită de aproximativ 2 persoane, pe nume Valentina și Dorina. Cele relatate de doamna Mihu l-a deranjat, deoarece petiționara a spus că el este în relații intime cu Mihu Tamara, ceia ce nu corespunde adevărului.

El este căsătorit are soție și 3 copii, și este deranjat de vorbele spuse în privința sa.

Mihu Tamara i-a relatat peste 2 zile de la caz, iar împreună cu Mihu Tamara mai era un băiat care tot a auzit cele relatate pe nume Dima, care are vârsta aproximativ 35 ani.

Aseară a mers la Dima și l-a întrebat cum a avut loc cazul și el i-a relatat cele întâmplate.

Eu nu a cumpărat martorii.

Martorul, Mihu Tamara, în ședința de judecată a declarat că până la caz pe Cazacu Mariana o cunoștea de 2 ani este în relații de concubinaj cu fostul soț Mihu Ștefan cu care sunt divorțați din 2016.

La 26 iunie 2023 a mers la domiciliul din sat. Podgoreni, r-nul Orhei în jurul orei 14:00, nu locuiește în domiciliul dat din 2016, deoarece nu a partajat averea.

A avut accesul în domiciliul său. Ea a mers la domiciliu împreună cu Burete Dumitru care să o ajute să cosească iarba din curte și fiica sa de 15 ani. Când a ajuns la domiciliu nu era nimeni și a intrat în curte și Burete Dumitru a început lucru peste aproximativ 2 ore în jurul orei 16:00 a venit petiționara. Până la caz nu a fost partajată averea dar prealabil s-au înțeles că partea de sus a casei î-i aparține fostului soț, iar parte de jos ei. În ziua dată când a venit pe partea sa de casă erau niște ghivece și încălțăminte, pe care le-a luat și le-a mutat pe partea soțului.

Venind petiționara a în început să o numească cu cuvinte urâte și necenzurate, și i-a spus că eu este în relații intime cu Moraru Constantin, ceia ce nu corespunde adevărului. Toate cele spuse au fost spuse în prezența fiicei sale și apoi a venit și Burete Dumitru și a întrebat ce s-a întâmplat și i s-a făcut rău și a mers acasă, iar ulterior a fost internată în spital

Cele spuse de petiționară în adresa sa și a victimei au fost auzite de Mîțu Valentina și Guliaș Dorina, dar acest fapt nu a relatat la poliție.

Nu cunoaște în ce relații se află fostul soț cu Mîțu Valentina și Guliaș Dorina. Conflictul a durat aproximativ 10 minute.

Plângerea pe numele petiționarei nu a pus, deoarece a fost internată în spital.

Ea în adresa petiționarei nu a spus nici un cuvânt.

Petiționara a lovit-o cu un lighean în cap și ea a luat ligheanul din mâna.

Pe numele ei tot a fost pornit proces-verbal cu privire la contravenție și a fost amendată și amenda a achitat-o.

Martorul, Rotari Valentina, în ședința de judecată a declarat că până la caz pe Cazacu Mariana o cunoaște de 2 ani, pe victimă o cunoaște nu sunt rude, sunt săteni.

În vara anului 2023, data concretă nu și-o amintește, ea locuiește nu departe de petiționara, care trăiește, cu Mihu Ștefan, dar în ce relații se află nu cunoaște.

Petiționara locuiește în sat. Podgoreni, r-nul Orhei.

Ea era la vecina Guliaș Dorina, care este peste drum de casa unde locuiește petiționara, dar în fața casei unde locuiește petiționara. Ea se afla în curtea lui Guliaș Dorina, era împreună, ora exactă nu o poate spune în cursul zilei, și a auzit ceartă în gospodăria lui Mihu, Mihu Tamara și petiționara se numeau reciproc cu cuvinte murdare.

Cearta a durat aproximativ 5 minute, cât a stat acolo.

Se adresau cu cuvinte necenzurate.

Martorul, Guliaș Dorina, în ședința de judecată a declarat că până la caz pe Cazacu Mariana o cunoștea de 2 ani locuiește în vecinătatea cu ea trăiește cu Mihu Ștefan, pe victimă o cunoaște nu sunt rude, sunt săteni.

Vara la 26 iunie 2023 ea era acasă, ea locuiește nu departe de casa unde locuiește petiționara, care trăiește, cu Mihu Ștefan, sunt despărțite de o cărare.

Era împreună cu Rotari Valentina și Mazîlu Efimia era afară. În jurul orei 16:00 a auzit țipete, gălăgie din gospodăria unde locuiește petiționara.

A văzut petiționara și Mihu Tamara care se numeau cu cuvinte necenzurate.

La 26 iunie 2023 relațiile cu Mihu Ștefan erau bune.

Agentul constatator, Stanislav Bucur în ședința de judecată a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție și a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată, invocând faptul că probelel acumulate dovedesc că în acțiunile petiționarei se întrnesc componența de contravenție prevăzută de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional al RM

Avocatul, Șteliman Serghei, în ședința de judecată a declarat că susține contestația depusă, deoarece nu este dovedită vinovăția, iar declarațiile martorului Mihu Tamara să fie apreciate critic deoarece este fosta soție a concubinului petiționarei.

Audiind poziția participanților la proces și studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a respinge contestația.

Verificând respectarea termenului depunerii contestației, instanța de judecată stabilește că, aceasta este depusă peste termenul indicat la alin. (1) al art. 448 din Codul contravențional al RM, care prevede că contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8).

Astfel, instanța de judecată a stabilit că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența petiționarei fapt confirmat prin semnătura ei la rubrica respectivă, respectiv termenul limită de depunere a contestației era 18 iulie 2023, iar contestația a fost depusă al 20 iulie 2023, cu 2 zile peste termenul indicat la art. 448 din Codul contravențional al RM. În acest context instanța de judecată constată că contestația a fost depusă tardiv.

Totodată analizând probele din dosar instanța de judecată de judecată constată că contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Astfel, reieșind din declarațiile victimei Moraru Constantin și a martorului Mihu Tamara, instanța de judecată constată că în acțiunile lui Cazacu Mariana se întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional al RM, pe semnele calomnia, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană.

Victima a declarat în ședința de judecată că (…) Cazacu Mariana a început să-i spună ceva cuvinte despre el, precum că ar fi în relații cu Mihu Tamara. Mihu Tamara i-a relatat cele ce a zis petiționara despre el (…), (…) Cele relatate de doamna Mihu l-a deranjat, deoarece petiționara a spus că el este în relații intime cu Mihu Tamara, ceia ce nu corespunde adevărului (…).

Martorul, Mihu Tamara, în ședința de judecată a declarat că (…) Venind petiționara a în început să o numească cu cuvinte urâte și necenzurate, și i-a spus că eu este în relații intime cu Moraru Constantin, ceia ce nu corespunde adevărului (…).

Pornind de la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenție în conformitate cu prevederile art. 443 din Codul contravențional al RM, instanța nu a constatat încălcări care ar atrage nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea la alin. (1) art. 445 din Codul contravențional al RM.

În cadrul ședinței de judecată s-a constatat că la 26 iunie 2023 petiționara a răspândit cu bună știință informații mincinoase ce defăimează pe Moraru Constantin.

Instanța de judecată apreciază critic declarațiile petiționarei date în ședința de judecată și le apreciază drept o metodă de apărare și eschivare de la răspundere.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul contravențional al RM, persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție. Este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul contravențional al RM, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Mai mult, art. 440 alin. (1) al aceleiași Legi prevede că constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Art. 442 alin. (1) din Codul contravențional al RM stipulează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Conform art. 374 din Codul contravențional al RM, stipulează că procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Astfel, instanța de judecată a stabilit că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat în prezența lui Cazacu Mariana, fapt confirmat de semnătura acestuia la rubrica respectivă.

În acest context, instanța de judecată constată că acțiunile lui Cazacu Mariana corect au fost încadrate în temeiul art. 70 alin. (1) din Codul contravențional al RM, iar contestația depusă este neîntemeiată și tardiv și urmează a fi respinsă.

Totodată, instanța de judecată a stabilit că agentul constatator a examinat cazul în conformitate cu prevederile legale aplicabile cazului, iar careva alte încălcări din partea acestuia nu au fost admise.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) din Codul contravențional al RM, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.

Instanța de judecată consideră că probelele acumulate și prezentate de către agentul constatator în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție precum și a soluției luate de acesta, dovedesc temeinicia încadrării faptei în baza art. 70 alin. (1) din Codul contravențional al RM, iar cazul a fost examinat multilateral și sub toate aspectele fiind acumulate probele necesare și concludente cazului care demonstrează incontestabil vinovăția încriminată.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată consideră că argumentele petiționarului, sunt neîntemeiate și consideră necesar de a respinge contestația depusă ca neîntemeiată și depusă tardiv.

În conformitate cu prevederile art. 394-395, 440, 448 și 462-463 din Codul contravențional al RM, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația depusă de către Cazacu Mariana împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 03 iulie 2023, întocmit în privința sa, în temeiul art. 70 alin. (1) din Codul contravențional la RM și deciziei de sancționare din aceiași dată, ca fiind depusă tardiv și ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Central).

Președintele ședinței, judecător /semnătura/ Ecaterina Buzu
Copia corespunde originalului, judecător Ecaterina Buzu